

A'

CSASZARI ÉS KIRALYI FELSÉG
ENGEDELMÉVEL.

Nro 40.

Költ Bétsbenni; Sz. András Havának (November)
16-dik napján 1802-dik Elztendőben.

Magyar Ország.

Pestről November 6-dikán. Kezembe jött, Debretzeni Professor T. Budai Ésaías Úrnak ilyen titulusú munkája: régi tudós világ Históriaja, mellyben a' Könyvnyomtatás feltalálásaig élt mindenféle Tudósoknak, főképpen pedig, a' Görög és Deák íróknak élete, munkái, érde-
mei, és a' Tudományoknak akkori állapota, rendbe szedve elő adódnak. Már most harmadszor olvasom ezen tudós munkát, mindenkor nagyobb nagyobb gyönyörűséggel. Tudáalom az egész Könyvben azt a' természeti;

T t

és éppen azért szép előadást, melyben áll valamely munkának külső kedvessége; azt a' tisztá igaz Magyarságot, mellyel a' Könyvben lévő olly külömb külömbféle tárgyak, a' lehető rövidség mellett, igen világosan vagynak előadva. de a- zomban úgy, hogy mindenütt vezetik a' figyel- metes Olvasót arra, hogy maga is gondolkodjon. De van még valami fő dolog az említett munká- ban, a' mit én ugyan nem tudok eléggé magafiz- talni. — Eddig is úgy gondolkodtam, hogy a' literaturának csak történelmi száraz tudása az, mi- kor valaki csak annyira megy benne, hogy meg- mondhassa, mellyik író mikor, 's meddig élt? mit vagy miket írt? hányszor jött munkája, 's mitsoda jegyzésekkel világ eleibe? Ezen esméret megszerzésére is, nagy szorgalmatosság, készület, hosszú idő kívántatik: de a' fő kérdés még ez által meg nem fejtődik: hogy lehet t. i. azokról a' száma nélkül való írókról, kik felette sok te- kintetben különböznek egymástól, öszve álló, 's egymásból folyó, vagy rövidebben szólván egy Elgészre vitetődhető esméretet szerezni? Erre a' tsupa chronologia szerént való tudás ép- pen nem elég; (ámbar e' sem maradhat el) 's csak az ollyan rendbe rendezés segíthet, mely- ben a' Tudós Írók úgy adódnak elő, a' mint a' Tudományoknak egy vagy más nemét illeték munkáik által. Az ilyen elő-adásnak az is a' haszna, hogy abból az emberi ész menetelé- nek történelme kelet ki, melly magát eleitől fog- va olly sok, de mindazáltal bizonyos fő tárgyak- hoz kötött formákban mutatta ki. Meg van ez a' Rend az említett tudós munkában, még pe- dig olly szorosan, hogy az alá vitetődhetnek a'

régi Tudós világnak minden írói. Legtöbb pedig az ezen munkában, hogy a' szép rendben való elő adást, mindenütt a' józan, 's a' dolgok okait vizsgáló igaz Philosophia vezeti, a' melly egyfzersmind azt is eleibe terjeszti a' figyelmetes Olvasóknak: mi adott a' Tudományok egy vagy más nemében kitetfzö Tudósoknak alkalmas-ságot az írásra? mellyikben mit kell, 's lehet betsülni, 's hol kell kereskedni, ha azt akarják megtudni, eredeti é a' munka, vagy csak a' mások gondolati vagynak benne szépítve, vagy elrútítva. Tele van az egész munka dologgal, melly-ítélet tétel által megrázogatott, 's a' legjobb ízléssel megválogatott fontos jegyzésekkel, mellyek nem valamelly kitsapongó képzelődésnek, hanem az Ország útján járó egyenes észnek, és tulajdon gondolkodásnak felette sok olvasás után való gyümöltsei. Az egész Könyv' bizonyossága állításimnak, mellyben több tudós munkáiról, a' régi Görög, és Deák Írók kiadásában, és magyarázásában kitetfzö fáradhatatlan T. Professor Úrnak emlékezete örökre fen marad, és a' melly hihetőképén igen sokat használ, a' régi literatura betses vóltának megmutatására, meg azok előtt is, kik csak azzal vagynak, a' mit abból az alsóbb Oskolákban kezdtek tanulni. —

Betényes October 26 dikán. Itt is nagyon tapasztalható vólt ma a' föld indulás, nem csak a' városban, hanem kíváltképén a' hegyeken, mellyeknek fundamentomi megréndültek. Közön-ségesen a' nagy szárazságnak tulajdonítják ezt az ezen vidéken esett ritka történetet. — Az egész nyáron által, háromszornál többé nem esett az esső; melly miatt a' tiszta búzának köble 32; a' kétszeres

életnek 27; a' Rozsnak és kukorítzának 20; a' zabnak pedig 15 márfás. Az új bornak kis tsebre (melly 50 ittzeből áll) 11, 12, 13, és 14 márfáson kél. A' szénának olly szükibe vágyunk, hogy pénzen se lehet kapni.

Budáról November 7-dikén. Nádor Ispányunk Ő Királyi Hertzege, több hónapoktól fogva való távól léte után, mindenek öröme megérkezett városunkba. Elment Ő Királyi Hertzege October 3-dikán az itt lévő Teatromba, a' hol háromszori trombita harsogások, és: Elyen kiáltásokkal fogadtatott. Többszöri meghajtása által méltóztatott kijelenteni Felséges Nádor Ispányunk azt, hogy az örömet jelentő Publicum tífzteletét jó neven vette.

Pétsről November 9-dikén. Feldmarsal Károly Ő Királyi Hertzege Neve napját, szép pompával tartották az itt lévő Cs. Királyi katonai Fő Tisztek, nevezetesen Generális Feldmars. Kereszty, mindent elkövetett, a' mi ezen jeles napot nevezetessé tette. Reggeli kilentz órá tályban, az itt lévő főbb Tisztek, úgymint Generális Rosovtzky, Generális Lamott, Oberster Büking társaságokban, nem külömben több, az Erdödi Magyar, és Ferdinánd Fő Hertzeg Német Lovas Regimentbeli Tisztektől kísértetvén, a' Káptalan Templomában ment az említett G. Feldmarsal, a' hol M. Pethő József Püspök és Vicarius, Nagy Misét tartott, a' Királyi Fő Hertzeg' hoszfzú életéért. A' Templom előtt szép rendben állottak fegyveresen, Fő Hertzeg Antal neven-dék katonái; a' Püspöki vár alatt pedig mozsarak durgása által jelentetett, a' Királyi Fő Hertzeg Károly neve napján való öröm. A' Mise után

a' nevendék katonákat nézegette meg G. Feldmarsal Sz. Kereszty vitéz Hazánkfia, és azokhoz érzékeny beszédet tartott. Dél után két órályban megvendégelt, a' most említett Generális F. sok Fő Személyeket, kik minyájan örömmel kiáltották: Ellyen Károly Fő Hertzeg; a' midőn a' mozsarak három ízben süttettek ki. — Felséges Királyunk, és Királynénk Nevek napját is, különös pompával tartotta Generális Feldmarsal Sz. Kereszty.

Erdély.

Besztertzéről October 28-dikán. Valamint kikelet után előrebő terméssel bízattak szőlőink: úgy örömmel is ditsekedhetünk azzal, hogy jó szüretünk vőlt, 's mustos hordóink pintzéinket megtöltötték. Már két hónapjánál több, miőlta az esső meg nem áztatta száraz földünket. A' meleg rendkívül való vőlt nálunk, 's az úgy nevezett Sz. Mihály nyara, beillett vőlna Juliusba is. Némelly erdeink, száraz létek miatt égni kezdettek vőlt. —

Úgy tartják közönségesen a' természetvisgálók, hogy az időnek rendkívül való folyása, (a' millyen vőlt ez a' hoszfszas szárazság) többnyire különös következéssel végződik. Mi is éreztük ezen tapasztalás igasságát tegnap előtt, úgy mint October 26-dikán; midőn szabad Királyi városunkban, és a' körül sekvő helységekben, hirtelen való föld indulás tapasztaltatott. Nálunk tizenkét órá után három fertálykor kezdődött, és mintegy nyóltz minútaig (pertzentésig) tartott. Olly keményen megrázódott a' föld színe, hogy e' miatt sokan lábokról lerogytak; némellyek székekről lefordúltak, mintha kirántották vőlna

hirtelen alólok; mások ismét azt gondolták, hogy a' guta ütötte meg őket, olly zsibbadást érzettek ereikben. Légyen hálá az Egeknek, nem esett még is valami tetemes kár. —

Török Birodalom.

A' múlt hónap 26 dika gyászos nap vólt sok Török Országi tartományokra nézve, 's ollyan, a' mellynek tsak emlékezete is irtóztató. Olly rettenetes vólt a' föld indulás Oláh Országnak több helységeiben is ugyan, de kivált Bukerestben, hogy a' miatt majd minden templomok, és nagyobb épületek leomlottak. Ledült azon itt lévő nagy épületnek a' fele is, melly még a' régi Rómaiak keze munkája. Azt gondolta volna az ember, hogy meg akar szökni Bukerest, vagy kiszökik alóla a' föld, ollyan nagyon megháborodtak belső részei. Megijedt az új Vajda Ipsilándi Konstantin, 's nyakra före szaladt ki a' városból, és a' város mellett húzatott sátort magának, hogy az épületek omladékaí által el ne temettessen. Szinte illyen nagy a' kár Moldva fő városában Jassyban is. — A' Romániából érkezett tudósításokból azt lehet kihozni, hogy még nagyobb romlásokat tett ott a' föld indulás, Silistriában, és Ruzsicsik nevű városokban. A' nevezett két városok között, egy nagy helység egészen elsüllyedt. Más közel lévő helységnél pedig a' föld kétfelé nyílt a' nagy rázóadás miatt, és fekete színű bűdös köves víz töltötte bé a' föld nyílását. — Egy betűvel sem örvendetesebbek, a' Krajova, Widdin felől érkezett hírek. Ugy hallatik, hogy egész Konstantinápolyig kiterjedt volna ez a' nagy föld indulás; és minél tovább ment, annál izomorubb nyomokat hagyott maga

után. Két száz millió felé beszéllnek, kik az esett károkhöz hozzá vetnek.

Azon 75,000 tallérból álló summa, melyet a' 7 szigetekből álló Respublika (Korfu, Zante, Cephalónia 's a' t.) köteles vólt minden három eszterdöre fizetni a' Fényes Portának, felényire szállíttatott, a' Petersburgi Udvar közbenvetése által.

Olasz Ország.

Rómából Oct. 17-dikén. Bizonyos tárgyak eránt Kurír érkezett ide tegnapi előtt Párisból. Attól fogva, úgy hallatik, hogy az itt lévő Szárdíniai Király rövid időn ide hagyja városunkat, és vagy Nápolyba, vagy ismét Szárdíniába utazik. — Hogy a' híres munkákkal az előtte volt, de a' Frantziák által jól megvámolt Museumban való hijánosságok, avagy csak valamely részben is pótoltassanak, 10 ezer piafterből álló summát rendelt Ő Szentsége esztendőnként, azoknak gyarapítására, más ugyan ezen tizélra rendelt intézeteken kívül. — A' jövő hónapban szándékoznak a' híres régi Ostia városát ásni. — Polgár Serra, a' Liguriai Respublikához rendelt Plenipotentarius, szándékozik Génúát oda hagyni, 's eddig vólt hívatalát letenni. A' Szenátus helyébe Ferreri-t választotta maga közzül. —

Rómából Oct. 21-dikén. Pápa Ő Szentsége abban foglalatoskodik mostanában, hogy Német Országgra nézve olyan Konkordát készüljön, mellyel fogva, az új változások által egészen megháborított Papság dolga, a' környúlállásokhoz képest elintéződjön.

Májlándból Oct. 30-dikán. A' folyó hónap 23-dikán utazott el innen az özvegy Pármai Hertzezné, Mária Amália Josefa (bóldog emlékeztű Mária Theresia leánya.) Útját Veronán keresztül, Welentzének, 's Treviso-nak vette. Az utóbb említett városban szándékozik, a' Modenai Hertzeget meglátogatni. Rá tévén a' kezét az első Konzul Pármára is: más helyet fog választani a' K. Hertzeg Aszfzony.

Helvétzia.

Berndből Novemb. 1-ső napján. A' mi kedves Hazánk megháborítottván, azon száz esztendőről fogva való tsendességében, mellyben magas hegyei közt elszéledt jó szívű fiai érezték a' régi polgároktól szerzett, és mintegy örökségül hagyott bóldogságot, utóljára úgy megaláztatott, hogy vele hatalmas szomszédja tetszése szerint bánhatott. A' millyen állapotban van az, ki a' felette nagy fájdalom miatt elájúlván, nem elmélhet: szinte így vagynak sok jó szívű polgárjai Helvétziának. Az egyenes szívű bátor polgár érzése megtompúlt már, a' sok méltatlanság miatt, melly a' múlt háborúban Helvétzián esett. A' húza vona, éhség, félelem, és fegyver emészette akkor Helvétziát: most pedig az azon való epekedés, hogy Párisban dül el jövőendő sorsa, és hogy haszontalan gyűltek öfzve Svájtzban, szent igyekezetű polgárjai!! Híjjában terjesztették elő száma nélkül a' gyűlés Tagjai, hogy a' Nemzettől senki se veheti el azon jussát, hogy magának tetszése szerint való Konstitútiót formáljon. Úgy tartják némellyek, hogy a' lefűz jobb, a' mi Párisba készül, holott könnyen megeshetik, hogy éppen e' gyökereztetni meg a' pol-

gárok közt az egygyet nem értés magvait, melyet közikbe eddig is, némelly polgároknak, a' külsökhöz való folyamodása hintegetett.

Svédjzből November 3-dikán. Az itt vólt Gyűlés tagjai mind elofzlottak ugyan már haza: de elvitték magokkal azon indúlatokat, mellyek tanátskozásaikból mindenütt kitetszenek. — A' Helvétziai vólt Kormányfészék, ismét felállítatott minden helyeken, a' Frantzia sereg segítségével, a' polgárság sóhajtásai között. Talám ölzve-gyalulódik a' két fél: de hihető csak akkor, midőn mindenik fő tzélja megegygyez egymással. — A' Nemzetjövedelmére, költségeire, 's adójára vigvázó Kamara, parantsolatot vett a' végre hajtó Tanátstól az eránt, hogy 1799-től fogva való számadásait, minél hamarébb készíttse el: mivel az említett Tanáts azt akarja, hogy az a' Nemzet eleibe terjesztődjék, és kitessek, hogy, 's mint bánt a' rá bízott dologgal.

Német Ország.

Regensburgból November 2-dikán. A' Deputáció' 21-dik ülésében, a' Baváriai V. Fejedelem részéről tett voksolásban ezek olvastatnak. „Minekutánna olly sok áldozatokat tett a' V. Fejedelem, a' békesség szeretetétől indíttatván, a' közönséges tsendesség' felállására: úgy reménylette, hogy azért akarmi névvel nevezendő kárai megfordítódnak. Azomban, a' magokat közbenvető Hatalmasságok jó tzéljai mellett is, nem tökéletes kára megfordítása. A' Junius 3-dikán készült egygyességben fundamentomúl felvevödött ölzve számlálás szerént, a' Bavaro-Palatina Ház elvesztett tartományai, nem szorosan vévén is a' dolgot, 220 ezer négyszeg mértföldet tesznek,

lakosainak száma 780 ezerre tétetődhetik; azoktól bejött éftendei jövedelme pedig 5 millió 870 ezer forintot ér. Megnyúgott a' V. Fejedelem, a' nevezett Hatalmasságok által először kiszabott pótlásban: de az akkori rendelkezeken nagy változás tevődött; úgy hogy azok szerént egy millió tallért velt. Ezen új áldozat, melyet a' békességre nézve kell tenni a' V. Fejedelemnek, igen sajnosan esik " 's a' t. — Hozzá lehet avagy csak ebből is vetni, hogy nem csak fen forog a' közönségessé tett plánumon teendő változás, hanem az már munkába is vevődött. —

Elő fordúlt ugyan azon Ülésben, a' hanseatika városok kérése is, mely arra tzelez, hogy a' Német Országi Fő Cancellariusnak, mindenik által 50 ezer forintot fizetendő summa alól szabadíttassanak fel. De igazságtalan dolognak tartódván, hogy olly szép kereskedést illető hasznok, és más jeles privilegiumok mellett, az említett városok, a' más felektől is együvé is másu- vá is fizetendő summa terhe alól kivétetődjenek, megállíttatott, „hogy Bréma, Hamburg, Lubeca, és Augsburg városai, kötelesek magokra vállalni a' Fő Cancellariusnak rendelt summá fizetését. Tudtára adódik ez a' végezés a' Frantzia, 's Orosz Ministereknek, a' Császári Királyi Minister által.”

Regensburgból Nov. 3-dikán. A' Wetzlári Fő Kamarára nézve, egyenlő akarattal megállíttatott, 1. A' Német Országi Örökös bírtokosok, ezután is fizetnek annak a' számára, a' kezek alá ment egyenesen Papi jószágok, és Imperialis városok helyett. 2. Hasonlóképpen azok is, kik a' Rajna bal partján lévő, 's pótlásba menő tar-

tományok; valamelly részével most bírnak; és a' kinek a' kez be mennek az említett tartományok végképpen, az is tartozik, a' rá eső sumrát; ezen tételt a' izetni. Ha valamelly tartománynak az említettek között sok ura lesz, a' legelső tételt a' többi helyett, úgy mindazáltal, hogy bírtokos társaival osztán a' dolgot elintézheti. 's a' t.

Regensburgból Nov. 6-dikán. Ez előtt negyed nappal elvégezte a' Deputáció, hogy mind Regensburg, mind Wetzlar városai mentek lesznek attól, hogy magokat Német Országban ezután kiüthetű háborúban, egygyik vagy másik félhez kaptsolják, az első úgymint az Imperium Gyűlésének, a' második mint a' Német Orzági Fő Kamara helye.

Regensburg Novemb. 7-dikén. Híre futamodott, hogy a' tegnap előtt ide érkezett Frantzia Kurír elhozta volna azon fontos toldalékot, melly a' második plánum mellé ragasztódik. Báró, Hügelhez is érkeztek bizonyos tudósítások, mellyek a' Toskánai Nagy Hertzeg kárai megtordítását, és leendő jószágá' nagyobbítását illetik.

Frantzia Ország.

Párisból October 29-dikén. Polgár Sebastiani, (Sebestyén-nek mondanánk, ha Magyar volna) még a' múlt September végén Tripolisba érkezvén hajójával, mellyre az Olasz Respublika zászlója vólt feltűzve, igen nagy tisztelettel fogadtatott. Tsak hamar elő terjesztette, melly érzékenyen veszi az első Konzul, hogy minden Európai szokások, és az emberiség közönséges szava ellen, nagy kegyetlenségek vitetnek vég-

hez, a' Tripolisban lévő Keresztyének, kik ha nem végezik el az eleikbe szabott baromi munkát, halálra kínoztatnak, azomban a' se adódik ki számokra, a' mi élelmekre szükségesképpen megkívántatnék. Elő adta továbbá azt is Sebastiani, melly igen tetszenék az az első Konzulnak, ha a' Tripolisi Fő Basa, békességben élne Svétziával, a' Frantzia Respublika régi Szövetségesével. Annyira vitte a' dolgot, hogy közbenjárására békességre is lépett a' Svétziai Udvarral, a' Tripolisi Fő Basa, melly kötésnek pontjai, az említett Udvar' közép tengeren lévő Admirális Bátor Cederström' jelenlétében, és helybe hagyásával készültek. Ezen kötésben arra kötelezi magát a' Svéd Udvar, hogy közötté, és Tripolis között, újra felállítatván azon politikai, és kereskedésbeli öltözött köttetés, melly 1741-ben készült, hat hónap elforgása után 150 ezer piasztert fizet a' Tripolisi Fő Basának pengő pénzbe; azomban esztendőnként 8 ezer piasztert: úgy hogy ezen kívül semmi ajándékot se lesz köteles adni. A' Tripolisi Fő Basa arra kötelezi magát, hogy a' nála lévő Svétziai foglyokat szabadon bocsátja, minekutánna a' 150 ezer piasztert kezéhez veszi; sőt a' Frantzia Konzul eránt való tekintetből, Bátor Armfeldet (Svétziai katona Tiszt) szabadon bocsátja. 's a' t. — Nevezetes az ezen kötésben, hogy 1802-ben (October 2-dikán,) és hogy a' Frantzia Kormányfő, nevezetesen az első Konzul akarattal készült. — — —

Strafsburgból October 31-dikén. Polgár Mathieunek (ez azon híres Mathieunek a' testvére, ki a' Német Országai osztaílyon olly sokat dolgozott) hívatalljából való letétetődés, sokaknak

ígen nehezen esett, kik az említett polgár maga viselésének, tulajdon hasznát nem vadászó tiszta indulatinak, ritka tudományának, és jeles talentomainak bizonyági. Az eránta való tisztelet, magát helyébe rendelt polgár Schee-t, és több másokat arra indított, hogy a' Kormányzók e-leibe bényújtsák eránta való kéréseket.

Párisból October 31-dikén. Calonne, ki Necker előtt Fináncziára ügyelő Minister volt megholt. — Azt írja egy Anglus nyelven írt Ujság, melly Párisban jön ki, hogy a' fő nehézségek, mellyek Málta szigete állapotját terhelték, nagyobb részént elhárítódtak. Azt is állítja, hogy a' Bétsi, és Berlíni Felséges Udvarok, magokra vállalták a' nevezett sziget mástól leendő nem függésének általmazását, a' Frantzia Respublika, és Anglia kívánságához képest. Erről mindazáltal bizonyosabbak lészünk nem sokára; a' midőn majd az is kiszül, ha az Anglusok által tett hadi készületek, tsak tsupa készületek é? vagy pedig a' hadakozásra tett bizonyos lépések?

Párisból November 1;ső napján. Bonapárté Rouen felé való mostani útjában meglátogatta a' Sz. Cyr-i, Collegiumot. Előszőr azon nagy Szalába ment, a' hol a' festést, rajzolást, és írást tanuló Ifjak gyűltek öszve. Megnézegette mindenik' munkáját; még azokra az aprókra is fordítván figyelmetességét, kik a' betűket kezdték írni. Azután szép rendben, 's katonai sorban állíttatta a' Collegium udvarán a' tanulókat, 's külömb külömb fordulásaikban gyönyörködött. Igen szép volt nézni, kivált a' kitsinyeket, kik közzül sokan nadrágjokhoz kapkodtak, hogy a' fordulásban le ne tsuszfon. Szorgalmasan meg-

hadakozta a' Directort, mellyik mint viseli magát, 's minél fogva ösztönnek ki köztök a' jutalmak? — Az első Konzul Felesége, ki Bonapártéval jelen volt, igen érzékeny szívvel szemlélte a' tanulók között, a' vitéz katonáknak, azon intézetbe felvett árva gyermekeit. A' nagy Vendégek, betses jelenlétekkel, ösztönül szolgáltak minden tanulóknak arra, hogy mindenik sokkal nagyobb szorgalmatossággal igyekezzen mint az előtt. Mikor pedig a' Látogatók elmentek, mindenik tanuló szája azzal volt tele: én is láttam! én is láttam! Bonapártét.

A' hivatalbeli Párisi Újságban le van írva, hogy az első Konzulnak mostani útjában förtélja tsak a' volt, hogy azon tájékán, a' hol megfordúlt a' kézi mesterségek', 's a' fábrikák' miben létét maga szemeivel megtekintse, és jelen létével azoknak, (mellyek most is elég jó állapotban vannak) új életet, 's elevenséget adjon. — Sok szavait lehet olvasni Bonapárténak, mellyeket ezen útjában a' körülötte lévők feljegyzettek; de a' mellyek, ha valami közönséges ember mondotta volna, számba se vevődnének.

Anglia.

Londonból Oct. 22-dikén. Több kikötő helyeinkbe olly parantsolat küldődött, hogy több hadakozó hajók készen legyenek, hogy a' melly órában veszik az újjabb rendelést, kiindúlhassanak. — Tizenkét könnyű hajóknál számosabban eveztek ki nyóltz naptól fogva, mellyek viszik a' Kormányfőnek rendeléseit lepetsételve külföld felé. — Az Admiralitás újjabb hadakozó hajók' építtetésében foglalatoskodik.

Londonból Oct. 23-dikén. A' szárazon való sereg kevesebb számra való szállítása abba maradt. Tegnap gyűlést tartottak a' Ministerek, magának Ő Felségének jelen létében. Haza felé szándékozó hajóink, mellyek több helyeken távol vagynak, parantsolatot vettek, hogy a' további rendelkezésekig, meg ne induljanak. — Azt rebesgetik, hogy az Algíri Déy hadat akar izenni Angliának. — Hertzeg Ruspoli, ki Pápa Ő Sze'nsége által, a' Máltai Rend Nagy Mesterévé neveztetett ki, még is Skótziaában tartózkodik, és az ott lévő nevezetesebb dolgok' vizsgálásában foglalatoskodik. — Már bizonyos, hogy Titoknak Moore, nem Bétsnek, hanem Petersburgnak vette útját, még pedig Málta szigetét illető fontos dologban.

Orosz Birodalom.

Petersburgból October 6-dikán. Gyönyörűséggel lehet olvasni azon Császári parantsolatot, melly a' tartományokban lévő Gubernátorok kötelességét foglalja magában, nevezetesen azt tartja, hogy az Elölülők, a' tartományban lévő Kormányzékkel egygyütt, a' Császár nevében igazgassanak; de a' magok fejétől semmibe ne ártsák magokat, a' mi a' törvényekben meg nints határozva, 's ne terjeszszék ki tovább a' ki mért határnál, hatalmokat. Soha se siessenek az olyan hibás előterjesztéseknél fogva a' pereket, vagy főben járó dolgokat meghatározni, mellyek bizonytalanok, és törvénytelenek; hanem várják el, míg a' rendes bizonyságok, kezékbe kerülnek. Senkit a' magok személlében valamiért neidéztessenek a' törvény eleibe; hanem a' dolgot a' Kormányzék eleibe terjesztvén, törvényesen lássanak annak utánna. Ne elegyítsék magokat

a' nemesek, és városiak jussával egygyütt járó válaftzásba. Szorgalmatosan vigyázzanak azon kötelességek tellyesítésére, mellyek az úgy nevezett Polítzia alatt béfoglaltatnak, 's azon legyenek, hogy az uzsorások kiirtódjanak. Arra is vigyázzanak, hogy a zeleikbe került pereknek a' rendes időre vége szakadjon, és hogy e' miatt senki se panaszkodhasson arról, hogy néki nem szolgáltattak igasságot. Ne tegyenek személly válaftzást azokra nézve, kiket a' törvények szerént hibásoknak lehet tartani, és tsak a' szoros igazság legyen vezére tselekedeteiknek 's a' t.

T u d ó s í t á s.

A' jövő December hónapnak 13-dik napján, mind a' Successor, mind a' Creditor Uraknak köz akaratjával, Köszegi Szabad Királyi városban helyheztetett jó karban lévő, jó erős matériálékból épült K e l t z nevezetű ház, mellynek felső Tractusában (részében,) egy jókora ebédlő, azon kívül 9 szoba, egy kis kávékonyha, és egy úgy nevezett garde robe szobátska vas ajtóra; alsó Tractusában pedig 3 szoba, egy nagy konyha, egy bört, 300 Posonyi akóra való pintze, egy kotsi szín, 6 lóra való istálló; hátul egy köfallal kerített kert vagyon, 10 hóld szántó földel, 4 hóld gesztenyével, és egy rétetskével, licitátzió (kótya-vetye) alá fog botsáttatni, és a' licitátzió ugyan a' nevezett házban reggeli 10 órakor fog lenni. Köszegen November 9-dikén 1802.

Mostanában következő Magyar munka jött világ eleibe: Darabos Sigmóndnak, Ájtatos Iskolák Szerzetesének, Magyar Országai Hadi Fő Papnak Istenes hadi Beszédei és Tanítási, mellyeket az elmúlt Török, és Frantzia háborúkban mondott, vagy mondani szándékozott. 1 Szakasz,